

минало, кога показва дѣйствіе, свършено прѣди онова дѣйствіе, което ся изражава отъ глагола въ главно-то прѣдложеніе.

Сакаещемъ ся относи на сказуемо-то: *останала*, на вопросъ: „кога кошута-та останала и безъ уши?“ и показва обстоятелство временно.— Чувши ся относи на сказуемо-то: *заповѣдалъ*, на вопросъ: „кога Геслеръ заповѣдалъ да оковѣтъ Телля въ желѣза?“ и показва обстоятелство временно.

Дѣепричастіе-то, както и всяко нарѣчие, ся относи на глаголы-тѣ во всички-тѣ наклоненія, времена и лица — и, освѣнъ времена, никакви други измѣненія нѣма.

X.

§ 139.

Измѣняватъ ли ся прѣдлозы-тѣ?

Рѣкы-тѣ ся изливатъ въ моря и езера. — Думы-тѣ: *въ моря и езера*, ся относятъ на сказуемо-то: *ся изливатъ*, на вопросъ: „кѫдѣль ся изливать рѣкы-тѣ?“ и показватъ обстоятелство мѣстно. Мѣстно-то обстоятелство е изразено съ винителенъ падежъ съ прѣдлогъ: *въ*. — Прѣдлогъ: *въ*, показва отношеніе-то на думы-тѣ: *моря и езера*, камъ сказуемо-то: *ся изливатъ*.

Прѣдлозы-тѣ показватъ отношенія между думы-тѣ въ прѣдложеніе-то и не ся измѣняватъ.

XI.

§ 140.

Измѣняватъ ли ся союзы-тѣ?

Най знаемъ, че земля-та е валчавеста. — Прѣдложеніе-то: *че земля-та е валчавеста*, ся относи на сказуемо-то